

Bosnian

Jeste li Spremni?

**Vodič za slučajeve
neposredne opasnosti za Cass
I Clay okruge**

omogućen od strane Cass I Clay partnerstva za planiranje
slučajeva neposredne opasnosti

Table of contents

Izvori informacija	3
Društveni mediji	4
Sirene I CodeRED	5
Registri posebnih potreba	6
Napravite plan	7
Pribor za hitne slučajeve	8
Kućni ljubimci i katastrofe	9
Privremena skloništa	10
Evacuation and community shelters	11

Types of emergencies:

Sijevanje/grmljavinska nevremena	12
Tornados I Oboreni provodnici pod naponom	13
Toplinski valovi	14
Snježne oluje i ekstremne hladnoće	15
Sigurnost od požara kod kuće	16
Nestanak struje	17
Slučajevi neposredne opasnosti sa prirodnim gasom i 'flash' poplave	18
Slučajevi neposredne opasnosti od Hemikalija	19
Neposredna opasnost u sferama javnog zdrav	20

Information resources

If you need assistance in an emergency, dial 911. The resources below are provided to assist you in your emergency planning.

**Cass Fargo
Emergency Management:**
Cityoffargo.com/emergencies
701-476-4068

Cass County Sheriff:
Casscountynd.gov
701-241-5800

**Clay County Emergency
Management:**
Claycountymn.gov
218-299-7357

Clay County Public Health:
Claycountymn.gov
218-299-5220

Clay County Sheriff:
Claycountynd.gov
218-299-5151

Opština Dilworth:
Dilworthcitymn.com
Vatrogasna služba: 218-287-2313
Policija: 218-287-2666

Opština Fargo:
Cityoffargo.com
Vatrogasna služba: 701-241-1540
Policija: 701-241-1437

Fargo Cass Public Health:
Fargocasspublichealth.com
701-241-1360

Opština Moorhead:
Cityofmoorhead.com
Vatrogasna služba: 218-299-5434
Policija: 218-299-5120

**Moorhead Emergency
Management:**
218-299-5433

Opština West Fargo:
Westfargo.org
Vatrogasna služba: 701-433-5380
Policija: 701-433-5500

American Red Cross:
Redcross.org/local/nd
701-364-1800

Informacije i upute širom države:
(Minnesota and
North Dakota): Nazvati 211

**“Nazovite prije nego počnete
kopati”**
Minnesota and North Dakota:
Nazvati 811

Poison Control Center:
1-800-222-1222

Društveni mediji

Korištenje društvenih medija omogućilo je da širenje hitnih poruka bude brže i učinilo ih dostupnima široj publici. Kada dođe do katastrofe, lokalni gradski/okružni društveni mediji su najvjerodostojniji izvor informacija.

Grad Dilworth

Facebook: City of Dilworth, Minnesota (Grad Dilworth, Minnesota)

Twitter: @cityofdilworth

Grad Fargo

Facebook: City of Fargo (Grad Fargo)

Twitter: @cityoffargo

Grad Moorhead

Facebook: City of Moorhead (Grad Moorhead), Minnesota, stranica gradskog poglavarstva

Twitter: @cityofmoorhead

Grad West Fargo

Facebook: City of West Fargo-Government (Poglavarstvo grada West Fargo)

Twitter: @CityofWestFargo

Clay upravljanje okrugom u izvanrednim situacijama

Facebook: Clay County Sheriff's Office (Clay ured šerifa okruga)

Clay javno zdravstvo okruga

Facebook: Clay-Wilkin Partnership 4Health (Clay-Wilkin partnerstvo za zdravlje)

Fargo Cass javno zdravstvo

Facebook: Fargo Cass Public Health (Fargo Cass javno zdravstvo)

Twitter: @FCPH

CodeRED

CodeRED je automatizirani sustav izvješćivanja putem kojeg se do stanovnika može doprijeti putem telefona, SMS poruke i e-pošte.

CodeRED upozorenja šalju se u raznim situacijama, uključujući prirodne katastrofe, terorističke prijetnje, istjecanje plina, onečišćenja vode, kemijskih izljeva, nestalog djeteta i općih obavijesti u zajednici.

CodeRED također ima dodatnu značajku za slanje upozorenja u slučaju vremenskih neprilika iz Državnog hidrometeorološkog zavoda.

Da biste se prijavili za CodeRED sustav, posjetite adresu rrrdc.com/codered/ ili nazovite 701-476-4068 za okrug Cass ili 701-299-5151 za okrug Clay. Vaši podaci će se koristiti samo za svrhu pružanja CodeRED obavijesti.

Osmatranje i upozoravanje

Osmatranje oluja (storm watch) znači da su oluje moguće u vašem kraju. Kad je osmatranje u toku, slušajte lokalni radio i TV stanice za dodatne podatke ili idite na web-site www.weather.gov. Budite svjesni promjenljivih vremenskih prilika i izbjegavajte nepotrebna putovanja.

Upozorenje na oluju znači da je oluja već u vašem kraju. Kad se izda upozorenje za oluju, stručnjaci za sigurnost preporučuju da ostanete u kući, to se smatra najboljim mjestom gdje ste zaštićeni. Ne računajte da nema opasnosti ako vidite da je nebo čisto.

Sirene

Vanjske sirene nas upozoravaju na **izlive hemikalija, ozbiljne vremenske nepogode i druge vanjske vanredne slučajeve opasnosti**. Kad se sirene oglašaju, idite u kuću i gledajte lokalnu TV ili radio stanicu, da biste vidjeli koja je vrsta opasnosti i kako da se zaštitite.

Ne računajte da nema opasnosti ako vidite da je nebo čisto.

Testiranje sirena se obavlja svake prve srijede u mjesecu u 1:00 popodne u mjestima Fargo, Dilworth i Moorhead. Grad West Fargo testira svoje sirene svakodnevno u podne.

Registri posebnih potreba

Okrug Cass

Odjel za hitne službe Sjeverne Dakote, zajedno s odjelom First-Link, vodi registar koji hitnim službama omogućuje kvalitetnije obavljanje javnih usluga tijekom katastrofe, na način da im prvima pružaju informacijama koje su im potrebne za adekvatno planiranje i pružanje pomoći u slučaju katastrofe.

Stanovnici s invaliditetom, starije osobe, kao i osobe s ozbiljnim zdravstvenim poteškoćama, koji u normalnim okolnostima mogu sami brinuti za sebe, u slučaju katastrofa mogu imati poteškoća.

Isti taj izazov odnosi se i na ostalu populaciju s posebnim potrebama. Svi osobni podaci u bazi podataka u potpunosti su povjerljivi. Za više informacija o toj usluzi ili da biste se upisali, nazovite odjel **FirstLink na broj 211 ili posjetite stranicu nd.gov/ndsnr/**

Okrug Clay

Podaci prikupljeni putem ovog registra zaštićeni su Zakonom o prenosivosti i odgovornosti zdravstvenog osiguranja (HIPAA), te će se koristiti samo u hitnim slučajevima od strane zavoda za javno zdravstvo okruga Clay i za hitne slučajeve.

Osjetljive populacija uključuje, ali nije ograničena na:

- bihevioralno, psihički ili fizički hendikepirane osobe
- osobe krhkog zdravlja ili starije osobe
- beskućnike
- osobe koje ne govore ili slabo govore engleski jezik
- osobe ovisne o medicinskim ili kemijskim proizvodima
- malu djecu

Osobe koje se ne osjećaju ugodno ili sigurno pristupiti i koristiti standardne resurse koji se nude u slučaju katastrofe. Da biste se upisali, nazovite zavod za javno zdravstvo okruga Clay na broj **218-299-5220**.

Napravite plan

By preparing for emergencies, individuals, families and businesses can minimize property loss and injury and make the recovery process easier. Read this booklet to become more familiar with some of the hazards common to Cass and Clay counties. Then, develop a personalized plan that includes:

Escape routes—Draw a floor plan of your home or business and mark two escape routes from each room.

Meeting place—Select a predetermined meeting place away from your home or business; include pets in these plans.

Emergency communication—Your family or employees may not be together when disaster strikes, so plan how you will contact one another. Choose someone out-of-town who can relay information. Make sure every person has all contact names, numbers and email addresses.

Insurance and vital records—Obtain or update property, health and life insurance. Review existing policies to be sure you have sufficient coverage to meet your needs.

Posebne potrebe - ako vi ili netko vama blizak ima invaliditet ili posebne potrebe, napravite mrežu susjeda, rođaka, prijatelja i suradnika koji mogu pružiti pomoć u hitnim slučajevima, a zatim ih unesite registar za posebne potrebe (pogledajte stranu 6).

Check and update annually—Perform needed maintenance on your furnace, water heater, sump pump and air conditioning system each year. Review your emergency plan to make sure your contact list and escape routes are up-to-date. Check your emergency preparedness kit to make sure items are still in good shape

Pribor za hitne slučajeve

Disasters can occur quickly and without warning. Assemble a kit designed to help you cope with a variety of emergencies.

Items for your kit:

- First aid kit, essential medications and a backup power source for any required medical equipment such as an oxygen tank
- Battery-powered radio, flashlight, extra batteries
- Canned food, manual can opener
- Bottled water (1 gallon of water per person per day for 3 days)
- Extra warm clothing including boots, mittens and a hat
- Red or brightly-colored cloth
- NOAA radio za vremensku prognozu

NOAA radio za vremensku prognozu upozorava javnost od nepogoda i prirodnih i civilizacijskih opasnosti, poput poplava, požara ili izlivanja kemikalija. NOAA radio uređaji za vremensku prognozu mogu se kupiti u željezarijama, velikim trgovinama i trgovinama za opskrbu farma, kao i putem interneta.

Consider preparing a kit for your car, boat and RV or camper. In addition to the items listed above, **a vehicle kit should include:**

- fire extinguisher.
- booster cables and tow rope.
- compass and road maps.
- shovel.
- tire repair kit and pump.
- extra clothing to keep dry.
- road flare.
- small tool kit.
- kitty litter or sand for tire traction.
- nuts, granola bars
- toilet paper
- cell phone charger

For more information on building emergency kits, contact the American Red Cross at 701-364-1800 or go to ready.gov.

Kućni ljubimci i katastrofe

If you evacuate, the best way to protect your pets is to evacuate them, too. Leaving pets behind, even if you try to create a safe place for them, is likely to result in them being injured, lost or worse.

Have a safe place to take your pets

Tijekom katastrofa bit će postavljena skloništa za životinje. Informacije o lokacijama širit će se usmeno i putem društvenih medija. Radne životinje koje pomažu osobama s invaliditetom jedine su životinje kojima će biti dopušten pristup u skloništa Crvenog križa.

Keep a list of “pet friendly” places, including phone numbers. Ask if “no pet” policies could be waived in an emergency at hotels, motels or a friend’s apartment.

- Ask relatives, friends or others outside the affected area if they could shelter your animals in their homes.
- Bring all pets into the house when an emergency begins so that you won’t have to search for them if you have to leave in a hurry.
- Make sure all dogs and cats are wearing collars and securely fastened, up-to-date identification.

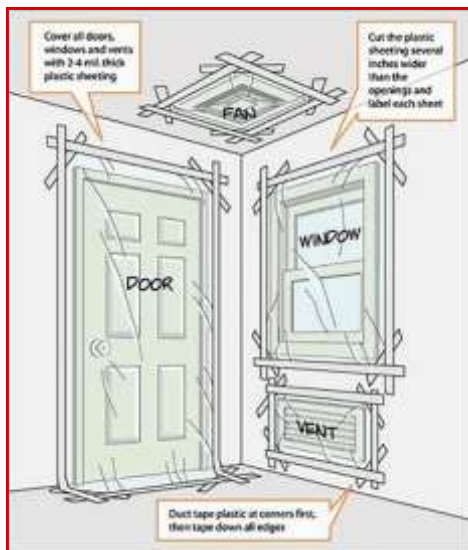
Ptice i kućni gušteri trebaju se prevoziti u sigurnosnom nosaču za prijevoz. Osigurajte im nekoliko kriški svježeg voća i povrća s visokim sadržajem vode.

Snakes can be transported in a pillowcase but they must be transferred to more secure housing when they reach the evacuation site. Take a water bowl large enough for soaking as well as a heating pad.

Small mammals (hamsters, gerbils, etc.) should be transported in secure carriers. Take bedding materials, food bowls and water bottles.

Privremena skloništa

Jedna od instrukcija koje vam mog biti izdate kad se desi ispuštanje štetnih materija u atmosferu je sklanjanje u privremena skloništa (shelter-in-place). Ova mjera predostrožnosti je namijenjena da vas osigura u zatvorenom prostoru. (Ovo nije isto što i odlazak u javno sklonište u školi ili nekoj drugoj lokaciji.) **"Shelter-in-place" znači odabir male sobe u objektu - sobe koja nema ili ima minimalan broj prozora I sklanjanje u tu sobu.** To ne znači da morate izolovati čitavu kuću ili poslovnu zgradu.

Može se desiti da se morate skloniti u "shelter-in-place" ako je hemijsko, biološko ili radioaktivno zagađenje ispušteno u okruženje. Ako se ovo desi, lokalne vlasti će obezbijediti informaciju preko TV i radio stanica, da bi vam pomogli da zaštitite sebe i porodicu. Držite radio ili TV upaljene na poslu ili kod kuće, tako da možete biti alarmirani brzo kad se rizične prilike pojave.

Znati kako se skloniti u privremeno sklonište (shelter-in-place)

- ⇒ Zatvorite i zaključajte sve prozore i vanjska vrata.
- ⇒ Ako vam je rečeno da postoji opasnost od eksplozije, zatvorite roletne, žaluzine i navucite zavjese.
- ⇒ Isključite sve ventilatore, kao i sisteme za grijanje i klimatizaciju.
- ⇒ Zatvorite poklopac prema dimnjaku u kaminu.
- ⇒ Ponesite priručni pribor za vanredne slučajevne opasnosti i radio.
- ⇒ Idite u unutrašnju sobu **bez** prozora, koja je iznad nivoa zemlje.
- ⇒ Povedite kućne ljubimce.
- ⇒ Koristite ljepljivu traku (duct tape) i najlone (teži vid od onih kojima pakujete hranu) da zabrtvite sve procjepe oko vrata, kao i sve ventilacijske dovode u sobu.
- ⇒ Slušajte radio ili TV, dok vam se ne kaže da je sve sigurno.

Evakuacija i javna skloništa

Lokalni predstavnici vlasti izdaju naređenja o evakuaciji kad nepogoda zaprijeti. Slušajte lokalne radio i TV izvještaje u vrijeme dešavanja mogućih vanrednih situacija. Ako lokalne vlasti traže da napustite mjesto boravka, odmah to uradite!

Ako imate samo nekoliko momenata da izvršite evakuaciju, zgrabite sljedeće:

- ✓ Medicinske potrebštine—propisani lijekovi, testlistići za dijabetes, itd.
- ✓ Naočare ili kontakt-sočiva i sredstvo za čišćenje istih
- ✓ Priručni pribor za slučaj neposredne opasnosti
- ✓ Odjeću i posteljinu
- ✓ Ključeve od auta

Ako lokalne vlasti nisu savjetovale evakuaciju odmah, preduzmite sljedeće korake da zaštitite vaš dom prije nego što odete:

- ✓ Isključite struju na glavnoj sklopici ili osiguraču i zatvorite vodu na glavnom ventilu.
- ✓ Ostavite napajanje prirodnim gasom, sem ako vam vlasti ne savjetuju da ga zatvorite.
- ✓ Ako se očekuje jak vjetar, prekrijte vanjsku površinu svih prozora.
- ✓ Ako se očekuje poplava, razmotrite da iskoristite vreće sa pijeskom da biste zadržali vodu.
- ✓ Ponesite važne dokumente sa sobom – vozačku dozvolu, karticu socijalnog osiguranja, polise osiguranja, rodne i vjenčane listove, vrjednosne papire, oporuke, itd.

Javna skloništa mogu biti otvorena tokom određenih situacija neposredne opasnosti ili katastrofalnih nepogoda. Lokalna sredstva informisanja će obznaniti lokacije skloništa. U većini slučajeva skloništa će obezbijediti samo osnovne predmete kao što su obroci hrane, pokretni kreveti i ćebad. Držite na umu da kućni ljubimci (osim službenih životinja) obično ne mogu ući u javna skloništa zbog zdravstvenih razloga.

Sijevanje/grmljavinska nevremena

Ako možete čuti grom, dovoljno ste blizu oluje i mogli biste biti pogođeni munjom. Odmah se sklonite u unutrašnje prostorije i slušajte lokalne radio i TV stanice zbog informisanja i uputa. Ne zaboravite da držite svoj NOAA radio za vremensku prognozu stalno upaljen.

Kada se oluja približi, isključite električne uređaje i isključite klimauređaj. Izbjegavajte korištenje telefona ili bilo kakvih elektronskih uređaja i nemojte se tuširati i kupati.

Ako ste u šumi, sklonite se pod kraće drveće. Ako ste u **čameu ili plivate**, odmah idite na kopno i sklonite se!

Ako ne možete naći sklonište, idite do nižeg mjesta, otvorenog prostora, dalje od drveća, stubova ili metalnih objekata. Čučnite prema zemlji, stavite ruke na koljena i glavu među njih. **Nemojte ležati položeni na zemlji!**

Nakon što oluja prođe, držite se dalje od zona pogođenih olujom. Slušajte radio ili gledajte lokalni TV program, zbog informisanja i uputa.

Ako je neko pogođen munjom, ta osoba nije naelektrisana i može se oko nje bezbjedno raditi u svrhu pomoći. Nazovite 911 i dajte prvu pomoć.

Osnovne vještine prve pomoći mogu biti od neprocjenjive vrijednosti, stoga ih sada naučite. Nastava prve pomoći dostupna je na:

- Redcross.org/local/nd ili pozivom na 800-252-6746
- Fmambulance.com/cpr ili pozivom na 701-364-1750

Ne zaboravite: Ako možete čuti grom, dovoljno ste blizu oluje da biste mogli biti pogođeni munjom. Odmah potražite zaklon

Tornada

Odaberite mjesto gdje se članovi porodice mogu okupiti ako tornado ide u vašem pravcu. Najbolji su podrumi, a ako nemate podrum, odaberite srednji hodnik, kupatilo ili ostavu na najnižem spratu.

Ako ste vani, požurite u podrum ili najbližu stabilnu kuću, ili ležite po zemlji u nekoj rupi ili niziji.

Ako ste u vozilu ili mobilnoj kući, odmah izađite i uputite se prema sigurnijem mjestu.

Nakon što tornado prođe, obratite pažnju na oborene dalekovode i držite se van pogođenih područja. Slušajte radio ili gledajte lokalni TV program zbog informisanja i uputstava.

Ne zaboravite: Ako nemate podrum, kupatilo na najnižem spratu u kući je dobro mjesto za skloniti se tokom tornada. Svakako ponesite radio za vremenske prognoze sa sobom u privremeno sklonište.

Oboreni provodnici pod naponom

Ako naiđete na oborene žice pod naponom, odmah se odmaknite odatle i tražite pomoć - nazovite 911.

Ako ste u vozilu, kada provodnik pod naponom padne na isto, čekajte u vozilu da pomoć stigne. Ako morate izaći iz vozila, zbog vatre ili povrede koja ugrožava život:

- ✓ Iskočite iz vozila i dočekajte se na obje noge.
- ✓ Ne držite se za vrata kad iskaćete.
- ✓ Kad se dočekate na zemlju, skačite od mjesta gdje ste biline trčite.

Ne zaboravite: Pijte dosta vode tokom toplotnog talasa i jedite manje, a češće obroke.

Toplinski valovi

Opasnosti koje susrećemo tokom perioda veoma visokih temperatura uključuju:

Grčevi od vrućine: To su mišićni bolovi i grčevi izazvani težim naporom. Oni su rani znak da tijelo ima problema sa vrućinom.

Premorenost od vrućine: Ovo se obično dešava kad osobe vježbaju ili rade intenzivno na vrućem, vlažnom mjestu, gdje se tjelesna tečnost gubi zbog težeg znojenja. Doliv krvi prema koži se pojačava, prouzrokujući time da protok krvi prema vitalnim organima postaje manji. Rezultat ovakvog slijeda događja je blaži šok. Ako se ne liječi, žrtva može doživjeti toplotni udar.

Toplotni udar (heat stroke - sunstroke):

Toplotni udar je opasan po život. Premorenost od vrućine može prouzrokovati blaži šok i dovesti do toplotnog udara, što je stanje opasno po život.

Ako se toplotni talas može predvidjeti ili je u toku...

- Usporite. Izbjegavajte zamorne aktivnosti.
- Ostajte u kući što je više moguće.
- Oblačite laganu, svijetlo obojenu odjeću.
- Pijte dosta tečnosti, redovno i često.
- Jedite male obroke i češće.
- Izbjegavajte korištenje slanijih tableta (salt tablets), sem ako vam je propisano od ljekara.

Ako nemate klima uređaj, ostanite kod prijatelja ili obitelji, ili otiđite na javna mjesta poput društvenih domova, crkava i trgovačkih centara.

Ne ostavljajte kućne ljubimce vani na ekstremnoj vrućini bez a i vode!

Snježne oluje i ekstremne hladnoće

Prije nego oluja počne, imajte pri ruci dodatnu ćebad i osigurajte da svaki član porodice ima topli kaput, rukavice, toplu kapu i tople, vodo-otporne čizme. Pokrijte usta da biste zaštitili pluća od hladnog zraka i čestica u zraku.

Tokom oluje, izbjegavajte ići napolje. Ako morate, obucite više slojeva lakše odjeće — ovako ćete biti bolje zaštićeni od zime, nego pod jednim težim kaputom.

Trebali biste **izbjegavati putovanje automobilom** u oluji, ali **ako morate:**

- Ponesite priručni pribor za slučaj neposredne opasnosti u autu.
- Držite rezervoar automobila pun goriva.
- Recite nekome gdje idete, kojom cestom i kad procjenjujete da ćete stići na odredište.

Ako ostanete zarobljeni uz vozilo...

- Ostanite kod auta. Nemojte pješačiti prema sigurnom mjestu.
- Privežite svijetlo obojenu krpu (najbolja je crvena) na antenu da bi vas spasioci vidjeli.
- Upalite auto i držite grijanje oko 10 minuta svakog sata.
- Držite jedan prozor (u zavjetrini) malo otvorenim, samo da vam ulazi zrak.
- Držite upaljeno svjetlo u kabini dok auto radi, da bi vas se lakše vidjelo.
- Dok sjedite, mičite ruke i noge, da bi vam krv cirkulisala i da bi vam bilo toplije.

Ako čistite lopatom snijeg nakon oluje, budite oprezni da se ne premorite. Naporne aktivnosti na hladnoći mogu opteretiti srce.

Sigurnost od požara

Planirajte pravce bijega

- Odredite najmanje dva načina bijega iz svake od soba u kući.
- Razmotrite i požarne stepenice/ljestve za spavaće sobe na drugom ili trećem spratu.
- Odaberite lokaciju gdje se možete sresti sa svima nakon bijega.
- Vježbajte svoj plan bijega najmanje dva puta godišnje sa članovima domaćinstva.

Izbjegnite bezbjedno

Ako vidite dim ili vatru na putu kuda ste prvo mislili izbjeći, koristite drugu varijantu bijega. Ako morate bježati kroz dim, puzite nisko, ispod dima, prema izlazu.

Ako treba da izbjegnute kroz zatvorena vrata, pipnite vrata prije otvaranja. Ako su vruća, koristite drugu varijantu bijega. Ako dim, vrućina ili plamen blokiraju puteve izlaska, a ne možete pobjeći kroz prozor, ostanite u sobi i držite vrata zatvorena. Signalizirajte tražeći pomoć, koristeći svijetlo obojen ručnik na prozoru. Ako imate telefon u sobi, nazovite 911 i recite dispečerima gdje se nalazite.

Kad konačno izađete, ostanite vani! Nazovite 911 iz susjedne kuće.

Ugradite **alarm za dojavljivanje dima (smoke alarm)** van svake od spavaćih soba i na svakom spratu kuće. Ako osobe u vašoj kući spavaju dok su vrata zatvorena, instalirajte dimne alarme unutar spavaćih soba.

Testirajte alarme jednom mjesečno i **zamijenite** sve baterije u njima najmanje jednom godišnje. Zamijenite cijele alarme svakih 10 godina.

Imajte kod kuće jedan ili više aparata za gašenje požara. Kod lokalne vatrogasne postrojbe saznajte kakva vrsta aparata radi najbolje. Za broj telefona vatrogasaca pogledajte stranicu 3.

Sigurnost od požara za djecu: Sparky.org

Nestanak struje

Prije nestanka struje...

- Ako imate električni uređaj za otvaranje garažnih vrata, locirajte ručicu za manuelno otvaranje i naučite kako radi.
- Držite rezervoar u autu najmanje napola pun, pošto benzinske stanice koriste struju da bi njihove pumpe funkcionisale.
- Nabavite dodatni akumulator pri ruci za invalidska kolica koja rade na struju.

Tokom nestanka struje...

- Koristite lampu samo za hitne potrebe – nikada ne koristite svijeće, pošto one znatno pojačavaju rizik od kućnog požara.
- Većina bežičnih telefona ne radi ako nema struje, tako da se osigurajte da imate standardni telefon u kući. Može se desiti da mobilni telefoni ne budu radili kako treba, pošto tokom nedostatka struje mobilne mreže mogu izgubiti energiju na tornjevima koji prenose pozive.
- Isključite električne aparate koje ste koristili kad je nestalo struje. Ostavite samo jedno svjetlo, tako da znate kad struja dođe.
- Izbjegavajte otvaranje frižidera i zamrzivača. Većina lijekova koji zahtijevaju da se čuvaju hladeni, mogu biti u frižideru više sati.
- Ne palite generator unutar kuće ili garaže niti ga priključujte na električno napajanje stana. Ako koristite generator, skopčajte uređaje koje želite napajati direktno na napajanje generatora.
- Slušajte radio zbog najnovijih podataka.

Imajte baterijski radio dostupan za slušanje vremenske prognoze i informacija u pogledu nestanka struje

Slučajevi neposredne opasnosti sa prirodnim gasom

Možete pomoći kod sprječavanja slučajeva neposredne opasnosti sa prirodnim gasom tako što ćete nazvati 'locator service' (811 u North Dakota I Minnesota) prije nego počnete kopati na svojoj zemlji. Ovo će vam pomoći da izbjegnute mogući nailazak na gasovode.

Ako namirišete gas vani, izmaknite se iz te zone, sve dok miris ne iščez. Ne vraćajte se na te prostore dok vam vlasti ne kažu da je sigurno da to uradite. nazovite 911.

Ako namirišete gas u prostoriji, izađite odmah, ostavite vrata otvorena da bi se bolje prostor izračio. Ne koristite prekidače, električne uređaje ili telefone (kako mobilne, tako ni žičane) u kući ili zgradi koja je pod rizikom od ispusta gasa. Ugasite cigarete i ne palite šibice. Odmaknite se na sigurnu udaljenost od kuće i nazovite 911. Ne vraćajte se u zonu dok vam zaduženi organi vlasti kažu da je sigurno tako da učinite.

Poplave i 'flash' poplave

Sad je vrijeme da odredite rizike od poplave u vašem kraju. Ako niste sigurni da li živite u plavnom području, kontaktirajte lokalne vlasti da se uvjerite. Ako živite u plavnom području, razmotrite da uzmete osigurnje od poplava.

Kad je **osmatranje poplava (flood watch)** na snazi, pomjerite namještaj I dragocjenosti na više spratove u kući. Pripremite se za moguću evakuaciju.

Kada je **upozorenje za poplavu (flood warning)** na snazi, slušajte radio ili gledajte lokalni TV program zbog informacije i instrukcija.

Kada je **'flash flood' upozorenje** na snazi, pomaknite se na viši teren, dalje od rijeka, rječica, potoka i drenaža.

Ne vozite oko barikada. Ako vam auto stane u brzo nadolazećoj vodi, odmah ga napustite i penjite se naviše.

Tokom 'flash flood' upozorenja, ne vozite oko barikada ili ne pokušavajte da vozite prema donjim ulicama, koje su pokrivene vodom. Potcjenjivanje dubine vode može biti smrtonosna greška.

Slučajevi neposredne opasnosti od hemikalija

Pod određenim uslovima, hemikalije koje su obično bezbjedne, mogu biti otrovne ili štetne po zdravlje. Glavna opasnost u radu sa hemikalijama je nezgoda kojom se oslobodi rizičan iznos hemikalija u okolinu. Nezgode se mogu desiti pod zemljom, na željezničkim prugama ili autoputevima i u fabričkim pogonima. Mogu podrazumijevati požar ili eksploziju, ili pak mogu biti potpuno nemoguće da se vide ili omirišu.

Many trains carrying dangerous chemicals pass through Cass and Clay counties every day. What are your plans in case of a derailment/chemical spill?

Možete biti izloženi hemikalijama tako što:

- Udišete hemikalije.
- Progutate zagađenu hranu, vodu ili medikament.
- Dirnete hemikaliju, ili dođete u kontakt sa odjećom ili drugim predmetima koji su dodirivali hemikaliju.

Ako ste vani tokom hemijskog izliva velikih razmjera, držite se uz vjetar ili uzvodno od mjesta ispuštanja hemikalija i potražite sklonište odmah.

Mnogi misle o hemikalijama kao samo o substancama koje se koriste u proizvodnim procesima. Međutim, hemikalije se nalaze svugdje – u kuhinjama, medicinskim kabinetima, podrumima i garažama. **Najčešće situacije sa hemikalijama kod kuće podrazumijevaju kad mala djeca naiđu i pojedu medikamente.** Čuvajte sve lijekove, kozmetiku, sredstva za čišćenje i ostale hemijske proizvode za domaćinstvo van pogleda i domašaja djece. Ako vaše dijete popije ili pojede substancu koja nije za jelo, nađite odmah sve kutije u kojima je hemikalija stajala i idite da telefonirate. Nazovite centar za kontrolu trovanja (poison control center) ili 911 i pažljivo slijedite instrukcije koje su vam date.

Predostrožnost sa proizvodima za domaćinstvo

- Izbjegavajte miješanje hemikalija za domaćinstvo
- Uvijek pročitajte uputstvo prije nego počnete koristiti novi proizvod.
- Nikad nemojte pušiti dok koristite hemikalije za domaćinstvo.
- Počistite prosute hemikalije odmah, uz zaštitu oči i kože.
- Riješite se proizvoda propisno imajući u vidu zaštitu okoline i životinja.

Neposredna opasnost u sferama javnog zdravlja

Public Health
Prevent. Promote. Protect.

Neposredna opasnost u sferama javnog zdravlja uključuje širenje bolesti, biološke i hemijske opasnosti, kao i prirodne katastrofe. Centar za kontrolu bolesti (Centers for Disease Control and Prevention) vas podstiče da pripremite priručni pribor za sve rizične situacije neposredne opasnosti, tako da bi on mogao biti korišten tokom bilo kakve nepogode.

Bio-teroristički napad je namjerno ispuštanje virusa, bakterija, ili ostalih zaraza (koji se zovu “agenti, agents”) i koriste da prouzrokuju bolest ili smrt kod ljudi, životinja ili biljaka. Biološki agenti mogu se širiti zrakom, vodom ili hranom. Teroristi mogu koristiti biološke agente zato što ih je obično izuzetno teško otkriti i mogu ne izazvati bolest za duže vremena – odložiti pojavu za više sati ili dana. Neki bio-teroristički agenti, kao virus pljuskavica, malih boginja, može biti raširen sa osobe na osobu, dok neki, kao npr. antrax - ne može se tako širiti.

Fargo Cass Public Health i Clay County Public Health planiraju da razdijele lijekove i da vakcinišu populaciju u slučaju neposredne opasnosti. Mjesta za masovnu podjelu bi bila najavljena javno u vrijeme neposredne opasnosti.

Planiranje za slučaj pandemije

Lokalna zajednica za zdravlje okruga Cass-Clay razvija planove za postupanje u slučaju eventualnog izbijanja bolesti poput pandemijske gripe i ebole.

U slučaju vanredne opasnosti u sferi javnog zdravlja, klinike mogu biti organizovane da obezbijede vakcinacije ili liječenje populacije.

Skupina je sastavljena od predstavnika okruga Cass i Clay, uključujući javne zdravstvene organizacije, bolnice, domove za starije, sveučilište/ zdravstvene organizacije fakulteta, objekte za njegu i klinike. Uhitnim slučajevima javnog zdravstva, klinike se mogu organizirati za pružanje cjepiva ili lijekova za javnost.